

dicium prorsus subtractum est inferiori iudici. Excipe, si accessus ad Superiorem non pateat, gravisque causa commutationem faciendi adsit.

5. Si poenitens operis impositi oblitus fuerit, videndum est, num prudenter possit putare, confessarium illius adhuc memorem esse, neque difficile sit confessarium iterum adire. Quae si obtinent, debet poenitens confessarium denuo adire, ut cognoscat poenitentiam, nisi forte postea in sequenti confessione mavult priorem confessionem repetere et tunc se poenitentiae oblitum fuisse declarare. Verum per se ad repetendam confessionem non tenetur, atque ita, quum impossibile evaserit poenitentiam impleri, ab omni onere excusabitur, si confessarius difficulter tantum aditur, aut si ipse etiam operis impositi memor amplius non esse iudicari debet. S. Alph. n. 520.

368 Pro appendice subnectam catalogum aliquem poenitentiarum, quae utiliter imponi possint. Expedi enim saepe delectum quendam eorum operum expedite mente retinere.

Jejunium (quamquam non frequenter expediet plenum jejunium imponere), vel aliquoties partem coenae vel jentaculi sibi subtrahere; abstinere a certo cibo, a vino et potu inebriante. — Aliae corporis macerationes difficilius etiam imponi, vel etiam permitti non nisi cum magna prudentia possunt. — Expansis brachiis (privatim) aliquam orationem fundere (sed brevem, ne noceat sanitati); genibus flexis orare; mane statuto tempore statim surgere; abstinere ab inutilibus colloquiis, ludis etc.

Eleemosynam dare — invisere infirmos, hospitalia, pauperes; iis servire, humilia opera, etsi pauca, exercere.

Rosarium, litanias omnium Sanctorum, lauretanus recitare: — in honorem quinque Vulnerum 5 Pater et Ave recitare — Viam Crucis peragere (at aliquando parcendum est vano pudori) — mane et vespere SS. Cordi et B. Virgini sese commendare recitando pauca Pater vel Ave — conscientiam quotidie excutere et contritionem elicere per certum tempus, e. g. per semiquadrantem — ex libris piis aliquod caput legere (e. g. ex Thoma Kempensi . . .) — meditationem aliquam instituire (saltem attente legere et post quamlibet sententiam ruminari, ut de novissimis, de decalogo, de passione Domini, aliisque mysteriis vitae Christi) per semihoram, vel saltem quadrantem — actus fidei, spei et caritatis quotidie per aliquod tempus elicere — Missam devote audire — concioni interesse vel christianae doctrinae — statutis diebus ad sacramenta redire: quod si nequeat fieri, saltem die Dominica coram crucifixo sese praeparare, ac si accedatur ad Sacramenta, atque proposita bona coram crucifixo renovare cum imploratione divini auxilii (idque per spatium praescriptum, e. g. per horae quadrantem). — Mane et vespere quotidie renovare proposita in confessione concepta, neque superficie tenus, sed serio, atque in honorem modo SS. Cordis, modo B. Virginis, modo aliorum Sanctorum firmiter servare, implorando eorum adiutorium — ad pulsum horologii auditum per aliquod tempus oratiunculam jaculatoriam ex animo dicere (at simul indicetur poenitenti, si neglectum fuerit, postea simul toties dici posse oratiunculam, quoties omissa sit: quod etiam nota de aliis poenitentiis, quando tempus fixum fuerit).

Quae autem poenitentiae eligendae sint, pendet tum a conditione poenitentis, tum a peccatis commissis, quibus sint et poena et medicina. Quare convenit quidem, ut avaris et injustis eleemosyna et misericordiae opera, superbis humilitatis opus et propriae vilitatis consideratio, desideribus frequens oratio et exercitatio, luxuriosis et sensualibus mortificatio quaedam imponatur vel ad preces impositas adjungatur. Verum id etiam tene, ferventem et frequentem orationem contra quodlibet vitium esse remedium. Similiter frequens doloris et propositi renovatio, sacramentorum frequentatio contra quaelibet peccata hominem defendit. Insuper eleemosyna et misericordiae opera, teste S. Scriptura, Deum propitium reddunt, exstinguunt

poenae peccatis debitae reatum atque gratiam perseverandi facilius conciliant. Quare quo debiliores sunt poenitentes aut minus ferventes ad toleranda duriora, eo magis haec leviora illis commendari et imponi debent.

Ceterum confer, quae postea dicuntur sect. III. cap. III. art. II. § 2 de remediis contra relapsam n. 447 sqq.

Sectio III.

De ministro Sacramenti Poenitentiae.

In pertractandis actibus poenitentis, praecipue vero in tractanda satisfactione, multa jam occurrerunt, quae ministrum ejusve munus concernerent, atque ea occasione data adnotavimus. Sed principale confessarii munus in iis consistit, quae absolutionem a peccatis spectant, atque ad eam rite et secundum Christi voluntatem digne exercendam diriguntur. Gravissimum sane et difficillimum ex sacerdotalibus officiis hic aggredimur, et si qui theologi universim in theologia morali in nimium rigorem aut in nimiam laxitatem declinant, hic propria sedes pravorum fructuum est, quos quaelibet a recta semita deviatio in spirituale detrimentum producit. Quare conandum maxime est, ut probatissimorum scriptorum vestigiis tantum inhaereamus eosque sequamur, qui et doctrina et sanctitate eminere.

Singulis capitibus agemus de ministri potestate; de hujus potestatis et essentialis muneris exercitio; de obligationibus, quae muneris exercitium comitantur; de applicatione diversarum confessarii obligationum et munerum ad diversa poenitentium genera.

Caput I.

De potestate ministri Sacramenti Poenitentiae.

Praeter S. Alph. aliosque laudatos scriptores vide praecipue Laym. de poenit. tr. 6 c. 10 et 11; Craisson n. 1515—1560; Müller lib. III. § 136—147; Scavini de poenit. cap. 4.

Articulus I.

Notio de potestate ordinis, jurisdictionis, de approbatione.

I. Ad administrandum sacramentum poenitentiae duplex potestas requiritur, ordinis et jurisdictionis. Nam quia *judicium* est, propterea exerceri nequit, nisi a *judice*: sed quia *sacramentum* est, propterea nequit administrari, seu cum gratia conjungi, nisi ab eo, qui ex Christi institutione ut minister instrumentalis a Christo ipso assumitur ad gratiam supernaturalem hominibus communicandam. Porro id fieri non posse nisi a *sacerdote*, qui speciali ordinatione consecratus sit, S. Scriptura et constans Ecclesiae traditio docet. Quod hic ex dogmate sumimus.

II. Potestas autem ordinis essentialiter innotuit in charactere sacerdotali, et consistit in aptitudine, vi cuius ritus illi sacri a Christo instituti, si peraguntur, *valide* in nomine Christi, seu ut actus gratiae efficaces peragi possint.

370 III. At quum ritus sacramenti sit iudicium, ritus a Christo institutus: ut secundum formam suam quasi externam fiat, praerequit in agente conditionem iudicis, sicuti sacramentum matrimonii praerequit in agente conditionem talem, vi cuius contractus illius specialis capax sit.

Quare in ordinatione sacerdoti non tam datur potestas judicialiter remittendi peccata, quam potestas, qua, *si iudex fuerit* et circa peccata iudicare possit auctoritative, id jam facere possit *sacramentaliter*, i. e. potestas per gratiae infusionem peccata delendi.

Igitur potestas jurisdictionis praesupponitur, aut accedere debet, ut sacerdos in sacramento poenitentiae vere peccata remittat. Neque aliquorum opinio vera est, qui putent 1) aut *potestatem* absolventi datam quidem esse omnibus sacerdotibus, at tamquam conditionem accedere debere jurisdictionem, ut potestas illa expedita sit, aut 2) potestatem illam per se quidem expeditam esse ad absolventa peccata, sed ecclesiastica auctoritate ita ligari, ut nunc jam valide in actum transire nequeat. Nam in ordinatione per se nulla iurisdictio communicatur; iurisdictio autem sensu omnino proprio vera potestas est, imo sensu magis proprio quam ipsa ordinis potestas: ex sese enim dicit auctoritatem in alios, moralem potestatem¹.

IV. Christus sc. potestate theandrica iudices constituit, qui suo loco ac nomine in causa peccatorum iudicium visibiliter exercerent auctoritate quidem vicaria, at *ordinaria* cum ipso munere a Christo instituto conjuncta. Illi iudices a Christo instituti sunt Apostoli eorumque successores, R. Pontifex cum Episcopis, qui tamen adiutores sibi assumere possunt.

¹ Iurisdictio latiore sensu sumitur pro publica auctoritate in toto ejus ambitu, ita ut regendi imperandique potestatem complectatur; pressius pro potestate secundum leges et statuta in particularibus causis, quid juris sit, decernendi, unicuique jus suum dicendi atque faciendi, in causis criminalibus reum poenae addicendi eumque liberandi: quae posterior notio plene atque perfecte potestati illi competit, quae in sacro tribunali exercetur.

At quaelibet iurisdictio pressiore sensu intellecta in legislativa potestate tamquam in fundamento et radice nititur. Quae si in ipso iudice inest, supremum iudicem in suo ordine independentem habeas, vid. supremum societatis caput: si vero ipse iudex hac suprema potestate non potitur, ipse ejusque potestas ab altioris Superioris legislatione pendet ita, ut ordo ab illo institutus observari debeat: quare potestatem non independentem in dicendo jure exercet, sed aliquo modo *vicariam*. Ita in jure dicendo iudex civilis sententias ferre consuevit „in nomine regis“, idque sive supremi sive infimi tribunalis iudex est; in sacro poenitentiae tribunali confessorius quilibet „in nomine Christi“ sententiam fert idque expressis verbis enuntiat: „et ego auctoritate ipsius (Christi) etc.“ Id solum discriminis est in potestate sacri tribunalis, ut ordo quidem et subordinatio diversorum iudicum servetur, ad ipsum tamen supremum iudicem Christum visibiliter causa deferri nunquam possit, sed sisti debeat tandem in supremo visibili Christi *vicario*, Romano Pontifice, qui, quamquam *vicariam* exercet potestatem, maxime in hoc foro interno et sacramentali, tamen supremam tenet auctoritatem visibiliter inter homines exercendam.

V. Qui igitur ex publico munere ecclesiastico secundum divinum jus instituto subditos habent, quos regant et iudicent, *ordinaria potestate* in sacro tribunali jurisdictionem exercent; alii potestate a propriis Superioribus communicata seu *delegata*. Hi ergo in exercitio potestatis et quoad licitatem et quoad valorem ab ipsis Superioribus dependent.

VI. Quamquam ex natura rei quilibet, qui ordinariam potestatem³⁷¹ habeat, eam alteri communicare potest: nihilominus suprema auctoritate ecclesiastica, a qua tandem omnis jurisdictionis exercitium atque valor pendet, ita constitutum est, ut nemo delegatam jurisdictionem in S. poenitentiae tribunali exercere possit — saltem quoad confessiones saecularium — nisi *approbationem* ab Episcopo acceperit¹. Quo factum est, ut delegatio ab iis, qui Episcopo inferiores sunt, data seu danda fere inutilis evaserit. Imo consuetudo id induxit, ut cum „approbatione“ plerumque simul iurisdictio detur et dari censeatur. Nihilominus pro aliquibus casibus utramque probe distinguamus oportet.

VII. *Approbatio in se* nihil aliud dicit, nisi testimonium auctoritativum, quo aliquis sacerdos declaretur *aptus*, qui jurisdictionem sacramentalem exercere possit. Aptitudo autem seu idoneitas tum a doctrina, tum a morum honestate sumitur. Quae aptitudo adesse debet vel prudenter existimari, ut *liceat* approbationem dare: at non ita ipsam approbationem afficit, ut, deficiente re ipsa aptitudine, approbatio nulla et invalida evadat, sed ita, ut retrahi *debeat*.

Articulus II.

De iurisditione ordinaria.

I. Qui iurisditione ordinaria potitur, potest subditorum suorum³⁷² confessiones ubique excipere eosque absolvere: haec enim iurisdictio cum munere seu officio conjungitur illudque sequitur, atque cum eo exspirat.

II. Iurisditionem ordinariam habet Romanus Pontifex in universam Ecclesiam.

III. Juris divini est, ut Episcopi habeant iurisditionem etiam interni fori in suos dioecesanos, cum subordinatione ad Romanum Pontificem: jure ecclesiastico Vicarii generales eadem potestate fruuntur, et sede vacante Vicarii capitulares.

IV. Ex jure ecclesiastico parochi ordinariam iurisditionem in suos parochianos habent.

¹ Trid. sess. 23 de ref. cap. 15 ita habet . . . „decernit sancta synodus, nullum, etiam regularem, posse confessiones saecularium, etiam sacerdotum, audire, nec ad id idoneum reputari, nisi aut parochiale beneficium (sc. obtineat), aut *ab Episcopis* per examen, si illis videbitur necessarium, aut alias *idoneus iudicetur*, et approbationem, quae gratis detur, obtineat, privilegiis et consuetudine quacunque, etiam immemorabili, non obstantibus.“

V. Eodem jure ecclesiastico alii ordinaria jurisdictione potiri possunt; re vera potiuntur Praelati regulares in suos subditos, Legati pro sua provincia; Cardinales vero pro sua ecclesia intra limites valde angustos.

Subditi vero intelliguntur ii, qui in dioecesi, parochia domicilium vel quasi-domicilium habent: (cf. ea, quae de legibus dicta sunt circa subditos et peregrinos, vol. I n. 133—145).

Hinc Episcopi et parochi jurisdictione imprimis *localis* est, secundario personalis, sc. respicit *eos*, qui in certo loco habitationem fixerunt: jurisdictione Praelati regularium imprimis *personalis* est, et secundario tantum locum certis limitibus circumscriptum respicit.

³⁷³ **Uerior explicatio.** Nota ad I. Jurisdictio ordinaria scilicet sequitur ipsos subditos: neque Conc. Tridentinum, quod approbationem ex parte Episcopi tamquam necessariam conditionem adjecit, eos, qui „parochiale beneficium“ obtinuerunt, in ea lege relate ad subditos suos inclusit. Quare *parochus* suorum parochianorum confessiones, sive intra sive extra parochiam et dioecesim, semper excipere potest. Vicarius autem aliusve sacerdos auxiliaris illorum confessiones excipere nequit extra dioecesim, etsi pro tota dioecesi facultatem acceperit, nisi ab Episcopo ejus loci, in quo versantur poenitentes, approbationem obtinuerit. Cf. infra ea, quae de jurisdictione delegata atque approbatione dicentur.

Ad II. 1. Romanum Pontificem *ordinariam* jurisdictionem in omnes fideles habere, luce clarius est: aliter enim aut nullam, aut delegatam (ab Episcopis) habere dicendus esset — quorum utrumque absurdissimum est, quum ipse sit, a quo omnis jurisdictione in tota Ecclesia oriatur et dependeat. Ceterum Concil. Vatic. expresse declaravit, *hanc R. Pontificis jurisdictionis potestatem, quae vere episcopalis sit, esse immediatam, atque ad omnes fideles extendi*: sess. 3 cap. 3.

³⁷⁴ 2. Desudant theologi in declaranda ratione, qua S. Pontifex ipse alicui potestatem communicet sese absolvendi. Lugo d. 15 sect. 2 fusius loquens de hac re dicit — id quod unice verum est — non repugnare, Summum Pontificem alteri delegatam jurisdictionem in se concedere. Quod eo minus repugnat, quia illa jurisdictione fori sacramentalis, etsi ab Ecclesiae pastoribus exerceri aut communicari debeat, nihilominus nomine Christi ipsius exercetur. Et vere Summum Pontificem, qua persona privata est, suae ipsius jurisdictioni, quam ut persona publica nomine Christi tenet, subjacere absonum non est; nam quamquam seipsum ligare, punire non potest, tamen seipsum alteri subicere, sibimet favores et gratias applicare potest: secus R. Pontifex indulgentias lucrari non posset ulla. Huic sententiae calculum adjecit etiam Palmieri *de poenit.* th. 16 (p. 177).

³⁷⁵ Ad III. 1. Quamquam singuli Episcopi a Summo Pontifice jurisdictionem accipiunt, tamen juris divini est, ut sit Episcopatus, et ut Episcopi, qui creantur, certam jurisdictionem in suis ecclesiis habeant: ad quam praecipue jurisdictione interni et sacramentalis fori pertinet. Quare Episcopus, quamdiu in suo munere ejusque exercitio relinquitur,

potestate suos subditos sacramentaliter absolvendi privari nequit: potest tamen haec potestas casuum reservatione a S. Pontifice restringi, potest etiam a Summo Pontifice Episcopus in poenam aliamve gravem ob causam a munere removeri aut exercitio ejus interdicti et jurisdictione privari; quod re ipsa in censuris ecclesiasticis aliquando contingit.

2. Vicarii generales censentur *ordinariam* potestatem habere, sicut ipsi Episcopi, tamen ab ipsis omnino dependentem; unde praegnanter dicitur: Episcopi morte moritur Vicarius generalis. Sed ut Vicarius generalis nemo alias facultates habet nisi illas, quae Episcopo ex munere suo ordinario competunt; nam si quas ampliores vi privilegii a S. Pontifice Episcopus acceperit, hae ad Vicarium generalem non transeunt, nisi prout S. Pontifex hanc communicationem permisit atque ipse Episcopus contulit¹. — Sede vacante in Vicarium capitularem tota ordinaria potestas episcopalis transit, exceptis paucis causis, de quibus juris canonici est tractare.

3. Poenitentiarius cathedralis ecclesiae etiam *ordinariam* potestatem pro tota dioecesi habet, in qua Poenitentiaria in officium stabile erecta est: unde secundum Scav. t. 3 n. 540 ille omnes dioecesis suae subditos etiam extra dioecesim absolvere potest.

Ad IV. 1. Parochi, quum institutionis ecclesiasticae sint, tantam³⁷⁶ habent facultatem, quantam eis ut Episcoporum adjutoribus Ecclesia voluit communicare. Sunt autem pro sua parochia ut *pastores proprii* instituti, qui in foro quidem externo solam „administrationem“ habeant, in interno autem plenam jurisdictionem, cum subjectione tamen et restrictione non a S. Pontifice tantum, sed etiam ab Episcopo facta. Ut vero extraneos sacramentaliter absolvere possint adeoque extra parochiam in tota dioecesi non erga parochianos proprios, sed etiam erga alios fideles sacramentum poenitentiae administrare valeant, *delegatione* opus est aut expresse data, aut tacite vi consuetudinis concessa.

2. Quare qui, antequam parochiale beneficium acceperint, jurisdictionem et approbationem pro tota dioecesi *illimitate* habebant, hi sine ulla difficultate etiamnunc eam retinent, donec revocatio fiat.

Alias videndum est, quid consuetudo permittat. In Germania jam a pluribus saeculis ea consuetudo viget, vi cujus parochi censeantur pro tota dioecesi approbati, teste Gobat tract. 7 n. 45: cf. etiam Gury ed. Ratisb. not. ad n. 552.

Per se parochus „pro suo tantum oppido, ubi sita sit parochialis ecclesia, approbatus est“, ut definivit S. C. C.: v. S. Alph. n. 544 q. 2, Bouix *de parochia* p. 4 c. 4, Scavini t. 3. n. 540. Sed ipse Scavini l. c. addit: „Attamen hodie fere ubique vel consuetudine vel lege et parochi et coadjutores titulares, quoadusque hoc munere funguntur, pro tota dioecesi valent confessiones excipere.“

3. At quum, ut definivit S. Congr., parochi non solum jurisdictione, sed³⁷⁷ etiam approbatio *per se* non extendatur ultra parochiam vel locum, sequitur,

¹ In exercitio jurisdictionis *externi* fori, etiam *ordinariae*, speciale mandatum Episcopi saepe requiri, vide apud Canonistas.

omnem ejus facultatem ampliorem a probatione aliunde certa repeti debere: ideo nullatenus sustineri jam potest veterum scriptorum opinio, qua putabant, parochum sine ulla alia approbatione Episcopi loci ubique, etiam in *alienis dioecibus*, jurisdictionem a parochio loci accipere posse. Nam si quid ejusmodi fieri potest, id totum a voluntate Episcopi ejus loci, ubi audiuntur confessiones, repeti debet.

Ita autem aliquando accidit, ut in confiniis diversarum dioecesium confessarii, qui in una dioecesi approbati sunt, etiam in alterius dioecesis locum vicinum ad excipiendas confessiones advocari possint: quod si re ipsa fit sciente et tacente Episcopo, tacita, sed vera ejus approbatio adest.

4. Parochiae collatione parochus eo ipso quidem censetur aptus ad confessiones suorum excipiendas. Nihilominus Episcopo inest facultas aliquando de novo etiam parochos examinandi et de eorum aptitudine denuo recognoscendi: v. Ben. XIV. *notif.* 9 n. 16 apud Scavini t. 3 n. 538.

Se. S. Congr. Conc. haec statuit: 1) Si agitur de parochis ab Episcopo *antecessore* institutis: successores posse, „superveniente *rationabili causa*, etiam ex officio, etiam extra visitationem, examinare parochos ad ecclesias parochiales approbatos“; etiam „parochos regulares“ sic examinari posse: imo Rota Romana decrevit, sufficientem causam rationabilem esse „libitum et *solam conscientiae quietem* Episcopi“. 2) Si agitur de parochis ab eodem Episcopo jam examinatis, S. Congr. voluit: 1. „posse Episcopum examinare parochos et rectores semel approbatos ad curam animarum, quando adest *vehemens suspicio de illorum imperitia*“; 2. posse Episcopos ad hujusmodi examen procedere extra visitationem; 3. ad dictum examen faciendum haud necesse esse, ut judiciales probationes imperitiae praecedant; 4. eos vero, contra quos suspicio imperitiae non vigeat, ad examen revocari non posse.“ Ita 15. Jan. 1667 et 22. Sept. 1668: cf. Ben. XIV. *de synodo dioec.* l. 13 c. 9 n. 21.

878 Ad V. Quum Trid. Conc. solos eos, qui parochiale beneficium obtulerint, ab ulteriore approbatione Episcopi exemerit, difficultas esse potest, quid sit dicendum de iis sacerdotibus, qui proprie parochiale beneficium non habeant, attamen quibus similis cura spiritualis erga certos fideles imposita sit. Quod si accidit, videri debet, quamnam facultatem S. Sedes cum hoc munere junxerit. Nam Apostolica Sedes, sicut decretum Trid. approbando sanxit, ita etiam exceptiones statuere potest.

Ita maxime quaeritur, quid capellani militares possint, num sc. militum confessiones etiam in *praesidiis* possint excipere, nulla habita ratione Episcopi loci. Non potest generalis regula statui. Nam si distinctus Episcopus militaris creatus est, aut aliquando etiam si solummodo super totum exercitum constitutus est Capellanus major, hisce facile amplissima facultas datur alios sacerdotes sive capellanos approbandi sine ullo Episcopi loci interventu; alias non item.

Vid. Acta S. Sedis vol. 1. p. 681 et Scavini t. 3 n. 541, ubi reperies decreta:

1. „An capellani exercitus sive regulares sive saeculares catholici possint administrare sacramentum poenitentiae *militibus in praesidiis* sine speciali facultate S. Sedis vel licentia et approbatione Ordinarii, in cujus dioecesi exstare contigerit.“ Responsum fuit: „*Negative*“, 6. Martii 1694. Idem 29. Jan. 1707 in *Frising.* Quare eorum facultas limitatur ad milites in itinere et castris.

2. Specialis autem facultatis a S. Sede datae exemplum habes in amplissima potestate, quae dabatur nostris temporibus Episcopo militari pro Borussia, ita ut maxima pars fidelium tempore belli Germano-Gallici subtracta videretur ipsorum dioecesanorum Episcoporum jurisdictioni. — Etiam Ben. XIV. Brevi „*Quoniam*“ 28. Maji 1746 concessit ad septennium Capellano Regis Sardiniae ab ipso rege deputato „facultatem per se vel alios sacerdotes probos et idoneos in examine a se repertos et subdelegandos sacramentaliter absolvendi milites a quibusvis peccatis et censuris, necnon alias utriusque sexus personas ad exercitus regios (comprehensis etiam copiis auxiliaribus) spectantes.“

Articulus III.

De jurisdictione delegata et approbatione illi conjuncta.

§ 1.

De delegatione et approbatione ordinario modo facta.

I. Ante omnia animadvertendum est, requiri pro sacerdotibus, qui ex *delegata jurisdictione* agunt, ut valide absolvere possint saeculares¹, approbationem *Episcopi dioecesani loci* illius, ubi confessiones instituuntur, nisi speciale privilegium S. Sedis aliud permittat. Id habetur clare ex Const. Innoc. XII. 19. Apr. 1700 „*Cum sicut*“ et Innoc. XIII. 23. Sept. 1723 „*Apostolici ministerii*“, confirm. per constitutionem Ben. XIV. „*Apostolica indulta*“ 5. Aug. 1744: „Confessarii tam saeculares quam regulares, quicumque illi sint, . . . nullatenus confessiones hujusmodi audire valeant sine approbatione Ordinarii et Episcopi dioecesani loci, in quo ipsi poenitentes degunt et confessarios eligunt, vel ad excipiendas confessiones requirunt,“ et expresse declaratur, privilegia quaecunque sive Cruciatas, sive Jubilaei etc. sibi eligendi confessarium approbatum ab Ordinario intelligi omnino de approbatione Episcopi dioecesani loci, in quo confessio excipiatur.

II. Approbatio sicut plene et illimitate dari, ita etiam certis limitibus circumscribi, aut etiam revocari potest.

Circa jurisdictionem autem, quum naturalis ordo ille sit, ut inferior et delegatus iudex potestatem a Superiore habeat idque per se a suo Superiore immediato, recipi vero *nequeat* potestas nisi in eos, qui vere subditi sint illi, qui potestatem alteri tribuat, haec observanda sunt:

III. Confessarii saeculares accipiunt et approbationem et jurisdictionem aut a suo Episcopo, aut ab alieno, si in ejus dioecesi confessiones excipiunt, ad absolvendos eos, qui in illo loco subditi sunt.

IV. Confessarii regulares, si modo adsit *approbatio* ex parte Episcopi loci accepta, jurisdictionem ad audiendas confessiones saecularium accipiunt a S. Pontifice, mediis suis Superioribus, qui jurisdictionem ex parte S. Pontificis ipsis communicare debent, ita ut in conferenda

¹ Quid in confessionibus regularium excipiendis requiratur, infra dicetur.